

ÖZGEÇMİŞ

- 1. Adı Soyadı:** Ziya ŞEN
- 2. Doğum Tarihi:** 28.10.1969
- 3. Ünvanı:** Doç. Dr.
- 4. Öğrenim Durumu:** Doçent

Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Lisans	İlahiyat	Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	1995
Y. Lisans	Kıraat	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü	2000
Doktora	Tefsir	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü	2006

5. Akademik Ünvanlar:

Yardımcı Doçentlik Tarihi : 17.07.2009

Doçentlik Tarihi : 19.06.2012

Profesörlük Tarihi : -

6. Yönetilen Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri

6.1. Yüksek Lisans Tezleri.

İbrahim Kurşun, DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Yüksek Lisans, Danışman: Doç. Dr. Ziya ŞEN, Mezun/15.08.2013. Ebussuûd Efendi'nin Tefsirinde Esbâb-ı Nüzûl, İzmir-2013.

7. Yayınlar

Kitaplar

1. Kur'an'ın Metinleşme Süreci, Ensar Neşriyat, ISBN: 978-9944-152-97-6, İstanbul 2007; Düşün Yayınları- ISBN: 978-605-5205-48-5, İstanbul, 2013.
2. Şâa'nın Kıraatlara ve Kur'an Tarihine Bakışı, Düşün Yayınları, ISBN: 978-605-5205-49-2, İstanbul, 2012.
3. İbn Kesîr Hayatı ve Kıraati, Tibyan Yayıncılık, İSNB: 978-975-01465-3-4, İzmir 2011.
4. Kur'an Târîhi, (Ebû Abdullah ez-Zencânî, Çev. Ve Notlandıran: Ziya Şen) Önsöz Yayıncılık, İSNB: 978-605-86161-0-3, İstanbul 2013.
5. Tarihu Kur'ân-ı Kerîm, (Şerefüddîn Yaltkaya, Haz. Ziya Şen) Tibyan Yayıncılık, İSNB: 978-975-01465-9-6, İzmir 2011.
6. Kıraat Terimleri Sözlüğü, Tibyan Yayıncılık, İSNB: 978-605-62170-1-2, İzmir 2011.
7. Mezheplerdeki Görüş Farklılıkları, Tibyan Yayıncılık, İSNB: 978-605-4638-27-7, İzmir 2012.
8. Kur'an'dan Çocuk İsimleri, Tibyan Yayıncılık, İSNB: 978-675-01465-0-3, İzmir 2007.
9. DİKAB&İLAHİYAT AÖBT (Öğretmenlik Alan Bilgisi) DHBT II (Din Hizmetleri Alan Bilgisi) Soru Bankası (Tefsir-Hadis-Fıkıh), Altınkalem Yay. İSNB: 978-605-4536-82-5, İzmir 2015.
10. DİKAB&İLAHİYAT AÖBT (Öğretmenlik Alan Bilgisi) DHBT II (Din Hizmetleri Alan Bilgisi) Soru Bankası (Akaid-Kelam-Mezhepler Tarihi-İslam Tarihi-Siyer-Dinler Tarihi), Altınkalem Yay. İSNB: 978-605-4536-82-5, İzmir 2015.
11. TEOGES Din Kültür ve Ahlak Bilgisi Ortak Değerlendirme Sınavı (ODS) I, TGD Yayıncılık, İSNB: 978-605-4536-64-1

12. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Ortak Sınavı, Altınkalem Yay. İSBN: 978-605-4536-64-4, İzmir 2014.

13. İlahiyat Önlisans Arapça (I) Test Kitabı, Tibyan Yayıncılık, İSBN: 978-975-01465-1-0, İzmir 2009.

14. İlahiyat Önlisans Arapça (II) Test Kitabı, Tibyan Yayıncılık, İSBN: 978-975-01465-2-7, İzmir 2009.

15. Yeni Sisteme Göre İlahiyat Ön Lisans Arapça (I) Test Kitabı (Metin Sözer İle Birlikte), Birleşik Matbaacılık, İSBN: 978-605-4536-03-0, İzmir 2011.

16. Diyanet Yeterlilik Kitabı, Tibyan Yayıncılık, İSBN: 978-605-62170-3-6, İzmir 2011.

17. Din Görevlileri Seviye Tespit ve Yeterlilik Sınavı, Tibyan Yayıncılık, İSBN: 978-975-01465-7-2, İzmir 2011.

18. Din Görevlileri Seviye Tespit Sınavı, Tibyan Yayıncılık, İSBN: 978-975-01465-6-5, İzmir 2010.

19. Soru Bankası Diyanet Yeterlilik ve MBSTS Kitabı, Tibyan Yayıncılık, İSBN: 978-605-62170-4-3, İzmir 2012.

Bölüm Ve Ünite Yazarlığı

1. Kur'an-ı Kerim – I, Ünite 1: Kur'an Öğretimi, Hafızlık ve Tecvid İlmi, Yazan: Yard. Doç. Dr. Ziya ŞEN (Öğr. Gör. Hüseyin GÖRGÜLÜ ile birlikte), s. 7-26, DEÜ Matbaası, İzmir 2011.

2. Tefsir ve Tefsir Metinleri, Ünite 5: Tefsir Yöntemleri, Yazan: Yard. Doç. Dr. Ziya ŞEN, s. 107-132, DEÜ Matbaası, İzmir 2011.

3. Tefsir ve Tefsir Metinleri, Ünite 2: Kur'an Tarihi, Yazan: Yard. Doç. Dr. Ziya ŞEN, s. 33-57, DEÜ Matbaası, İzmir 2011.

4. Kur'an-ı Kerim Okuma Kaideleri Tecvid, Tibyan Yayıncılık, İSBN: 978-605-4638-14-7, İzmir 2012. Editör: Ziya ŞEN (Kitap İçi Bölüm Yazarlığı. Diğer Yazarlar: Ömer Dumlu, Hüseyin Görgülü, Mustafa İzci, İbrahim Uludaş)

5. Tartışmalı Yönleriyle Kur'an'da Kadın, Tibyan Yayıncılık, İSBN: 978-605-62170-2-9, İzmir 2011. (Kitap İçi Bölüm Yazarlığı. Diğer Yazarlar: Rıza Savaş, Ömer Dumlu, Muammer Erbaş)

Uluslararası hakemli dergilerde yayınlanan makaleler

“Haccac b. Yusuf ve Mushaf Tarihindeki Yeri”, Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 9/5, p. 1871-1894, Ankara-Turkey, Spring (2014).

ULUSAL KONGRE, SEMPOZYUM, PANEL GİBİ BİLİMSEL TOPLANTILARDA SUNULAN BİLDİRİLER

1. “Hz. Ali'nin Kur'an'a Yaptığı Hizmetler”, Hazreti Ali -Sempozyum Bildirileri- 24-25 Ekim 2007, İzmir 2009, s. 519-533.

2. “Camilerde Okunan Hutbelerin Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi ve Daha Mükemmel Hale Gelmesi İçin Bazı Teklif ve Öneriler” I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), Ankara 2008, I, 493-505.

3. “Hasan Basri Çantay Ve Kur'an-I Hakim Ve Meal-İ Kerim”, Vefatının 50. Yılında Hasan Basri Çantay Sempozyumu, 19-21 Eylül 2014, Balıkesir.

4. “Tartışmalı Yönleriyle Kur'an'da Kadın”, 19 Nisan 2009 Pazar, Düzenleyen: DEÜ İlahiyat Fak Dekanlığı-İLVAK, Panelistler: Rıza Savaş-Hakkı Şah Yasdıman-Ziya ŞEN, Yer: İzmir Uluslararası Fuar Alanı.

5. “İslam’ın Getirdiği Tevhid ve Vahdet Anlayışı”, 19 Nisan 2016, Başkan: Prof. Dr. Mustafa Özel, Yer: Özdere Kültür Merkezi, Diğer Panalist: Yrd. Doç. Dr. Tahsin Koçyiğit.

Ulusal Hakemli Dergilerde Yayımlanan Makaleler

1. “Kıraat İlminde Tekbir”, Diyanet İlmi Dergi, C: 37, Sy: 1, S. 97-103, Ankara, Ocak-Şubat-Mart (2001).

2. “İstiâze ve Besmele”, Diyanet İlmi Dergi, C: 40, Sy: 1, S. 91-101, Ankara, Ocak-Şubat-Mart (2004).

3. “Kur’an-ı Kerîm’in Yazılması”. Diyanet İlmi Dergi C: 46, Sy: 1, S. 33-57, Ankara, Ocak-Şubat-Mart (2010).

4. “Kur’an’da Ümmî Kavramı ve Hz. Peygamber’in Ümmiliği Sorunu” İslâmî İlimler Dergisi, C: 1, Sy: 2, , S. 203-219, Yıl: 1, Çorum, Güz (2006).

5. “Reşid Rıza ve Tabatabâî’nin Tefsirlerindeki Mukaddimelerinin Karşılaştırılması”, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sy: XXIX, S. 95-122, İzmir, (2009).

6. “Şîî Dünyasında Var Olduğuna İnanılan Fâtıma Mushafının Mâhiyeti”, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sy: XXIX, S. 51-68, İzmir, (2009).

7. “Tevbe Sûresi’nin 29. Âyeti Üzerine Bazı Düşünceler”, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sy: 1, S. 99-116, Yıl: 15, Elazığ, (2010).

8. “Kur’ân-ı Kerîm’in İnsana Sunduğu Haklar”, Ekev Akademi Dergisi, Sy: 59, S. 389-412, Yıl: 18, Erzurum, Bahar (2014).

9. “Hz. Osman Döneminde İstinsah Edilen Mushafın Akıbeti”, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sy: 36, S. 31-50, Samsun, (2014).

10. “Arza ve Mahiyeti”, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sy: 42 S. 43-64, İzmir, (2015).

11. “Hasan Basri Çantay’ın Hayatı ve “Kur’ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm” Adlı Eserinin Genel Özellikleri”, Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C: 3, Sy: 1, S. 1-28, Karabük, (2016).

12. Vahiy Kâtipliği Müessesesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl 2011, Cilt 30, Sayı 30, Sayfalar 185 – 210.

Teknik Not/Değerlendirme Yazıları

1. Ziya Şen, “Dursunbey Kur’an’ı Anlama Sempozyumu”nun Ardından, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl: 2010, Sayı: 31, s. 263-272.

2. Ziya Şen, Soma “Kur’an’da Aile Sempozyumu”nun Ardından, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl: 2011, Cilt: 1, Sayı: 33, s. 275-281.

3. Birinci “Uluslararası Türk-Alman ‘Din ve Hayat’ Sempozyumu”, 9-18 Nisan 2003. (İslâmiyât, Cilt: 6, Sayı: 2, Nisan-Haziran 2003). s. 183-189.

Hakemlikler

1. Hidayet Aydar, “El-Hayâtu’d-Dünyâ”nın Kavramsal Analizi, Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Nisan 2016/1, Yıl: 7, Cilt: VII, Sayı: 13.

2. Yrd. Doç. Dr. Ahmet Abay, Âlimlerin Rabbânîliği Olgusunun Kur’an Bağlamında Tahlili, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, s. 1-31, Yıl: 12, Sayı: 24, Temmuz – Aralık 2014.

3. Yrd. Doç. Dr. Gökhan Atmaca, Süleyman Ateş’in Bakara Sûresi 62. Âyeti Tefsiri Üzerine Bir Değerlendirme, Sakarya Üniv. İlahiyat Fak. Dergisi, s. 1-20, Cilt: XV, Sayı: 28, Yıl: 2013/2.

4. Hidayet Aydar, Ezanın Tarihi Ve Başka Dillerde Okunması Meselesi, Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 1, Haziran 2016, ss. 5-48.

5. Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: XVI/I-2012. (Sayı Hakemleri Arasında Adım Yazıyor. Hangi Makaleye Hakemlik Yaptığımı Hatırlayamadım, Hakemlik Yazısı Dosyada)

6. Recep Orhan Özel, Kur'an'a Göre Dine Yöneltilen Elitist Tepkiler, Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 9/5 Spring 2014, p. 1707-1729, Ankara-Turkey.

7. Yrd. Doç. Dr. Hatice Şahin Aynur, Hafız İlhan Tok Hocaefendi, Hayatı Ve Kur'an Eğitim Metodolojisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [2015] sayı: 39, s. 83-120.

8. Yrd. Doç. Dr. Yunus Emre Gördük, Kur'an Kissalarında Peygamberlerin "Öfke"Si, Hikmet Yurdu Düşünce – Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, Yıl: 8, C: 8, Sayı: 15, Ocak – Haziran, 2015/1, ss. 121 – 143.

9. Yrd. Doç. Dr. İlhami Günay, Ali Hıbrî El-Kütahî'nin Havâssü'l-Kur'an Konusudaki Şifâü'lebdân'ının Yeni Bir Nüshasının Literatüre Kazandırılması, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 48. Sayı Nisan 2016.

8. İdari Görevler

24.06.2013 – Temmuz 2016. DEÜ İlahiyat Fakültesi Yönetim Kurulu Üyeliği.

9. Son iki yılda verdiğiniz lisans ve lisansüstü düzeydeki dersler için aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Akademik Yıl	Dönem	Dersin Adı	Haftalık Saati		Öğrenci Sayısı
			Teorik	Pratik	
2014-2015	Bahar	1-Arapça 2-Tefsir I 3-İlk Mushaf lar 4-Kur'an'a Çağdaş Yaklaşımlar 5-Kur'an ve Zihniyet Analizi 6-Arap Dili ve Belağatı II 7-Kur'an-ı Kerim II	2 2 2 2 2 2	2	250
	Güz	1-Arapça 2-Tefsir Tarihi ve Usulü 3-Kur'an'ın Metinleşme Süreci 4-Tefsir 5- Kur'an-ı Kerim I 6- Kur'an-ı Kerim III	2 2 2 2	2 2	130
2015-2016	Bahar	1- Tefsir Tarihi ve Usulü II	2		125

		2- Kur'an-1 Kerim Okuma ve Tecvid VIII 3-Kur'an-1 Kerim II		2 2	
	Güz	1-Tefsir Tarihi ve Usulü I 2-Kur'an-1 Kerim Okuma ve Tecvid V 3-Kur'an Tarihi Problemleri 4- Kur'an-1 Kerim Okuma ve Tecvid VII 5-Tefsir 6-Kur'an-1 Kerim I	2 2 2 2	2 2	125
YÜKSEK LİSANS					
Akademik Yılı	Dönem	Dersin Adı	Haftalık Saati		Öğrenci Sayısı
	Güz	Kur'an Tarihi Araştırmaları	2		7
	Güz	İbn Mücahid ve İbn Cezeri'nin Kıraatlara Yaklaşımları	2		3
	Bahar	Kıraat-Yorum/Tefsir İlişkisi	2		5
	Bahar	İlk Mushaflar	2		4
	Bahar	Kur'an Tarihi Problemleri	2		3
DOKTORA					
	Güz	Kur'an Tarihi Araştırmaları	2		2
	Güz	Kur'an Tarihi Araştırmaları	2		3
	Güz	Kur'an Tarihi	2		2
	Bahar	Kıraat İlmi ve Sorunları	2		3

	Bahar	Şia'nın Kur'an ve Kıraat Algısı			
--	--------------	---------------------------------	--	--	--

I. DÖNEM DERSLERİ

1. Kur'an'ın Mekke ve Medine Döneminde Yazılması

Dersin Amacı: Mekke'de vahyin yazımının nasıl başladığını, kimlerin vahiy yazdığını, bu işin Medine'de nasıl devam ettiğini, vahiylerin hangi maddelere yazıldığını ve yazılan bu vahiylerin nasıl ve nerede muhafaza edildiğini öğrenciye öğretmektir.

2. Vahiy Katipliği Müessesesi

Dersin Amacı: Vahiy katiplerin sayısını, isimlerini, bunların biyografilerini, vahiylere kendi istekleri ile mi yoksa ilahi bir emir doğrultusunda mı yazdıkları, o dönemde kurumsal bir müessesenin olup olmadığı konularında öğrenciyi bilgilendirmektir.

3. Kur'an Tarihi Araştırmaları

Dersin Amacı:

Bu ders, Kur'an'ın oluşum safhalarını ve bu safhalarda ortaya çıkan sorunları incelemektedir.

610-660 tarihleri arasında, Kur'an metninin oluşum sürecinde geçirmiş olduğu safhaların objektif bir bakış açısıyla gözler önüne serilmesidir.

Dersin Öğrenme Çıktıları:

Kur'an'ın kitap haline getirilişini kavrama

Kur'an'ın kitap haline getiriliş süreci ile ilgili doğru bir analiz yapabilme becerisi kazanma.

Bu süreçte meydana gelen olayları tespit edebilme

Bu olaylara çözüm yolları üretebilme

Kur'an'ın metinleşme süreci ile ilgili doğru bir tasavvura ulaşma

Konuyla ilgilenenler Kur'an metninin oluşum safhalarını daha net bir şekilde görecektir.

Bu süreçte meydana gelen olayları daha somut bir şekilde öğreneceklerdir.

Zihinlerindeki problemlerle ilgili tüm detayları ve çözüm yollarını algılayacaklardır.

Konuyu daha iyi kritize edeceklerdir.

Bu süreçte meydana gelen olayların çıkış nedenlerini algılayacaklardır.

4. Kur'an Tarihi Problemleri

Dersin Amacı Kur'an Tarihindeki problemlerin daha net ve somut bir şekilde ortaya konulması.

Kur'an Tarihindeki Problemlerle ilgili hususların derinliğine incelenmesi.

Meselenin ilk kaynaklarda nasıl yer aldığı tespit edilmesi.

Sorunların objektif bir bakış açısıyla değerlendirilmeye çalışılması.

Dersin Öğrenme Çıktıları Konuyla ilgilenenler Kur'an metninin oluşum safhalarını daha net bir şekilde görecektir.

Bu süreçte meydana gelen olayları daha somut bir şekilde öğreneceklerdir.

Zihinlerindeki problemlerle ilgili tüm detayları ve çözüm yollarını algılayacaklardır.

Konuyu daha iyi kritize edeceklerdir.

Dersin İçeriği Dersin içeriğini Hz. Peygamber dönemini yansıtan İslam tarihi ve megazi türü kaynaklar ile Kur'an tarihine dair yapılmış olan çalışmalar oluşturur. Bunları ana başlıklar halinde şu şekilde ifade etmemiz mümkündür: Kur'an'ın Hz. Peygamber döneminde yazılması, Mekke ve Medine dönemindeki vahiy katipliği müessesesi, vahiylerin Mekke ve Medine döneminde muhafazası.

5. İlk Mushaflar

Dersin Amacı:

Hz. Peygamber döneminde Kur'an'ın şahsi dokumanlar olarak bir araya getirilmesi.

Bunların Hz. Osman dönemindeki durumu.

Şahsi Mushafların diğer Mushaflardan farkı.

Bunların Kur'an tefsirindeki etkisi gibi konularda öğrenciye kazanım sağlanması.

Dersin içeriğini Hz. Peygamber dönemini yansıtan mesahif türü kaynaklar ile Kur'an tarihine dair yapılmış olan çalışmalar oluşturur. Bunları ana başlıklar halinde şu şekilde ifade etmemiz mümkündür: Kur'an'ın Hz. Osman dönemindeki durumu, Şahsi Mushafların oluşum süreci, Bu Mushaflara karşı takınılan tavır, bunların Kur'an'ın yorumlanmasındaki etkisi

II. DÖNEM DERSLERİ

1. Kıraat İlimi ve Sorunları

Dersin Amacı:

610-660 tarihleri arasında, Kur'an metninin oluşum sürecinde geçirmiş olduğu safhaların objektif bir bakış açısıyla gözler önüne serilmesidir.

Bu süreçte ortaya çıkan problemlerin neler olduğunun tespit edilmesi ve bu problemlerin çözüm yollarının araştırılmasıdır.

Kur'an tarihi konusunda sağlıklı bir tasavvur oluşturulmasıdır.

Dersin Öğrenme Çıktıları:

Konuyla ilgilenenler Kur'an metninin oluşum safhalarını daha net bir şekilde göreceklerdir.

Bu süreçte meydana gelen olayları daha somut bir şekilde öğreneceklerdir.

Zihinlerindeki problemlerle ilgili tüm detayları ve çözüm yollarını algılayacaklardır.

Konuyu daha iyi kritize edeceklerdir.

Bu süreçte meydana gelen olayların çıkış nedenlerini algılayacaklardır.

2. Kıraat-Yorum/Tefsir İlişkisi

Dersin Amacı:

Öğrenciye, yapılacak araştırmalarda bilimsel standartlara uygun teknik ve yöntemi kazandırmak.

Öğrenci Kıraat imamları hakkında bilgi sahibi olur.

Kıraat çeşitlerini kavramaya çalışır.

Yedi Harf hakkında bilgi sahibi olur.

Oryantalistlerin kıraatlere yaklaşımları hakkında bilgi sahibi olur.

Kıraat alanında yapılan çalışmaları kavrar.

3. Kıraatlerin Kaynağı ve Mütevatirliği Sorunu

Kıraatlerin kaynağının ilahi olup olmadığı konusundaki tartışmalar, tevatür lafzının analizi, bu terimin hadiste ve diğer ilim dallarında hangi anlamda kullanıldığı, kıraatlerin tevatürlüğü konusunda Sünni ve Şii alimlerin yaklaşımları konusunda öğrenciyi bilgi sahibi yapmaktır.

4. İbn Mücahid ve İbn Cezeri'nin Kıraatlere Yaklaşımları

Dersin Amacı:

Öğrenciye, yapılacak araştırmalarda bilimsel standartlara uygun teknik ve yöntemi kazandırmak.

Öğrenci Kıraat ilmi hakkında bilgi sahibi olur.

Kıraatlerin hangi şartlar altında ortaya çıktığını kavramaya çalışır.

Kıraatlerin manaya tesiri hakkında bilgi sahibi olur.

Kıraatlerin oluşum ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olur.

Kıraate dair yapılan çalışmaları kavrar.

5. Şia'nın Kur'an ve Kıraat Algısı

Şia'nın ortaya çıkış sürecine kısa bir bakış, onların Kur'an ve kıraatler konusundaki yaklaşımları, Şii tefsirlerde kıraatler konusunda yer alan bilgilerin analizi, Şia'nın kıraatlere eleştirileri ve bunların analizi konusunda öğrenciyi bilgi sahibi yapmaktır.